

Organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Publicznej Szkole Podstawowej nr 2 im. Ignacego Jana Paderewskiego w Staszowie

Opracowano na podstawie:

1. *Rozporządzenie MEN w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach z 9 sierpnia 2017r. Dz.U. 2017. Poz. 1643*
2. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe*
3. *Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2023 r., poz. 1798).*
4. *Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. Dz.U. 2017 Poz.1578 w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym*
5. *Rozporządzenie MEN z dnia 14.02. 2017r.- Podstawa Programowa kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych*

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w szkole i placówce polega na rozpoznaniu i zaspokojeniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole i placówce, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły i placówki ucznia oraz w środowisku społecznym.

1. Potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną wynika w szczególności:
 - z niepełnosprawności,
 - z niedostosowania społecznego,
 - z zagrożenia niedostosowaniem społecznym do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem,
 - z zaburzeń zachowania lub emocji,
 - ze szczególnych uzdolnień,
 - ze specyficznych trudności w uczeniu się,
 - z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych,

- z choroby przewlekłej,
 - z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych,
 - z niepowodzeń edukacyjnych,
 - z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi,
 - z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.
2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole organizuje dyrektor.
 3. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom na zasadach określonych w rozporządzeniu mają obowiązek udzielać: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych, specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności: psycholodzy, pedagodzy, pedagodzy specjaliści, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni zwani „specjalistami”.
 4. Do zadań nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych oraz specjalistów należy w szczególności:
 - rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
 - określanie mocnych stron ucznia, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
 - rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w środowisku szkolnym;
 - podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania;
 - współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym.
 5. Pomoc psychologiczno - pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:
 - rodzicami uczniów,
 - poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
 - placówkami doskonalenia nauczycieli,
 - innymi przedszkolami, szkołami i placówkami,
 - organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży,
 6. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana z inicjatywy:
 - ucznia,
 - rodziców ucznia,
 - dyrektora szkoły,
 - nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty, prowadzących zajęcia z uczniem,

- pielęgniarki szkolnej,
 - poradni,
 - asystenta edukacji romskiej,
 - pomocy nauczyciela,
 - pracownika socjalnego,
 - asystenta rodziny,
 - kuratora sądowego,
 - organizacji pozarządowej, innej instytucji lub podmiotu działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży
7. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole jest dobrowolne i nieodpłatne.
8. Formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej są:
- a) **zindywidualizowana ścieżka kształcenia** zwana dalej „zindywidualizowaną ścieżką” (organizuje się dla uczniów, którzy mogą uczęszczać do szkoły, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia nie mogą realizować wszystkich zajęć edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym i wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych, w ramach tej formy uczeń realizuje wszystkie zajęcia określone w programie nauczania - z oddziałem klasowym lub indywidualnie z nauczycielem czy wychowawcą). Najważniejsze w działaniu każdej placówki powinno być dążenie do pełnego, rzeczywistego włączenia i integracji z rówieśnikami ucznia, również ucznia niepełnosprawnego. Objęcie ucznia zindywidualizowaną ścieżką wymaga opinii publicznej poradni, z której wynika potrzeba objęcia ucznia pomocą w tej formie.
Zastrzeżenia
Okres objęcia ucznia zindywidualizowaną ścieżką jest nie dłuższy niż rok szkolny.
Zindywidualizowanej ścieżki nie organizuje się dla uczniów objętych kształceniem specjalnym, ani uczniów objętych indywidualnym nauczaniem.
 - b) **zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się** (organizuje się dla uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się);
 - c) **zajęcia rozwijające uzdolnienia** (organizuje się dla uczniów szczególnie uzdolnionych, liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8);
 - d) **zajęcia korekcyjno-kompensacyjne** (organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się, liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 5);

- e) **zajęcia logopedyczne** (organizuje się dla uczniów z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych, liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 4);
- f) **zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne** (organizuje się dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym, liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10, chyba że zwiększenie liczby uczestników jest uzasadnione potrzebami uczniów)
- g) **inne zajęcia o charakterze terapeutycznym** (organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi mających problemy w funkcjonowaniu w szkole oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu szkoły, liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10);
- h) **zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze** (organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego, liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8)

Czas trwania zajęć od punktów a) do h) to 45 min.

- i) **inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów**, w szczególności **zajęcia rewalidacyjne** dla uczniów niepełnosprawnych (czas tych zajęć trwa 60 min.), ucznia niedostosowanego społecznie - zajęcia o charakterze resocjalizacyjnym, ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym - zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym.
 - j) **zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego** związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej dla uczniów klas VII i VIII w tym porady i konsultacje oraz warsztaty.
9. Wszystkie wyżej wymienione zajęcia prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju zajęć.
 10. Na wniosek rodziców ucznia dyrektor szkoły ustala, z uwzględnieniem opinii nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem o jego funkcjonowaniu w szkole, tygodniowy wymiar godzin zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem, uwzględniając konieczność realizacji przez ucznia podstawy programowej kształcenia ogólnego.
 11. Wyżej wymienione zajęcia prowadzone są za pisemną zgodą rodziców.

12. Metody nauczania - wszystkie zajęcia (takie) prowadzone powinny być z użyciem **aktywizujących metod pracy z wykorzystaniem technologii wspomagających to kształcenie.**
13. **Dokumentacja** - nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzą dokumentację zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 7 ustawy.
14. Działania wspierające rodziców ucznia oraz nauczycieli - w zależności od potrzeb -zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, również ze specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi i młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii odbywają się w formie porad i konsultacji, warsztatów i szkoleń, zajęć związanych z wyborem kształcenia i zawodu.
15. W przypadku braku poprawy funkcjonowania ucznia w szkole mimo udzielonej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej dyrektor szkoły za zgodą rodziców/prawnych opiekunów występuje do publicznej poradni specjalistycznej z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia.
16. Na podstawie art 127 ust 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r Prawo Oświatowe i Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym określa się warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.
17. W przypadku, gdy kształceniem specjalnym są objęci uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera, lub niepełnosprawności sprzężone, zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia
18. Zadania postawione przed nauczycielem współorganizującym kształcenie:
 - a) prowadzenie wspólnie z innymi nauczycielami zajęć edukacyjnych oraz realizowanie wraz z nimi zintegrowanych działań i zajęć określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym,
 - b) prowadzenie wspólnie z innymi nauczycielami, specjalistami i wychowawcami grup pracy wychowawczej z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym,
 - c) uczestniczenie, w miarę potrzeb, w zajęciach edukacyjnych oraz zintegrowanych działaniach prowadzonych przez innych nauczycieli,

- specjalistów i wychowawców, określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym,
- d) udzielanie pomocy nauczycielom, specjalistom i wychowawcom w doborze form i metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym
 - e) prowadzenie zajęć terapeutycznych i rewalidacyjnych zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami
19. Do zadań pedagoga specjalnego w szkole należy:
- a) współpraca z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w m.in.: rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów czy określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
 - b) współpraca z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - c) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły lub,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
 - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
 - d) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
 - e) prowadzenie zajęć w ramach zadań związanych z:
 - rozwiązywaniem problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów lub wychowanków,
 - dokonywaniem wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym.

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO-TERAPEUTYCZNY określa:

1. zakres i sposób dostosowania odpowiednio programu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia a w szczególności przez zastosowanie odpowiednich **metod i form pracy z dzieckiem**;
2. działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem powinny być zintegrowane, ukierunkowane na poprawę funkcjonowania ucznia w zależności od potrzeb – na komunikowanie się ucznia z otoczeniem z użyciem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji oraz wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu szkolnym w tym przypadku:
 - a) ucznia niepełnosprawnego - działania o charakterze rewalidacyjnym;
 - b) ucznia niedostosowanego społecznie - działania o charakterze resocjalizacyjnym;
 - c) ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym - o charakterze socjoterapeutycznym;
3. formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane;
4. działania wspierające rodziców ucznia oraz - w zależności od potrzeb - zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;
5. zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
6. w zależności od potrzeb rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności w tym w zakresie wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie;
7. w zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia wskazanych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego lub wynikających z wielospecjalistycznych ocen, wybrane zajęcia edukacyjne będą mogły być realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupie do 5 uczniów ze względu na ograniczenia utrudniające funkcjonowanie i uczestnictwo ucznia w życiu szkolnym a także ze względu na napotykaną trudności w zakresie włączania ucznia w zajęcia realizowane wspólnie z klasą.

W ramach zajęć rewalidacyjnych w IPET należy uwzględnić rozwijanie umiejętności komunikacyjnych przez:

- a) naukę orientacji przestrzennej i poruszania się , oraz naukę systemu Braille'a lub innych alternatywnych metod komunikacji - w przypadku ucznia niewidomego;
- b) naukę języka migowego lub innych sposobów komunikowania się w przypadku ucznia z zaburzeniami mowy lub jej brakiem
- c) zajęcia rozwijające umiejętności społeczne w tym umiejętności komunikacyjne - w przypadku ucznia z autyzmem w tym z ZA.

Program opracowuje zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu we współpracy z poradnią psychologiczno – pedagogiczną lub inną poradnią specjalistyczną. Pracą zespołu koordynuje wychowawca klasy.

Program opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego nie dłuższy jednak niż na etap edukacyjny.

Program opracowuje się w terminie do dnia 30 września lub 30 dni od dnia złożenia orzeczenia w szkole.

Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż 2 razy w roku szkolnym lub w zależności od potrzeb ucznia.

Na wniosek dyrektora szkoły w spotkaniach zespołu może wziąć udział pracownik poradni , asystent lub pomoc nauczyciela.

Na wniosek rodziców także inne osoby - lekarz, psycholog, pedagog, logopeda inny specjalista.

Rodzice ucznia mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu a także w opracowywaniu i modyfikacji programu. Rodzice otrzymują kopię wielospecjalistycznych ocen i programu, potwierdzając odbiór i akceptację programu.

Osoby biorące udział w spotkaniach zespołu są zobowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na spotkaniu, które mogą naruszać dobra osobiste dziecka, jego rodziców, nauczycieli lub specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem.